

Versiune anonimată

Traducere

C-93/20 – 1

Cauza C-93/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

25 februarie 2020

Instanța de trimitere:

Bezirksgericht Schwechat (Tribunalul Districtual din Schwechat, Austria)

Data deciziei de trimitere:

13 februarie 2020

Reclamantă:

JU

Pârâtă:

Air France Direktion für Österreich

ORDONANȚĂ

ÎN CAUZA:

Reclamantă

JU [omissis]
8010 Graz

[omissis]

[omissis]

[omissis]

Pârâtă

Air France Direktion für Österreich [omissis]
1070 Viena

[omissis]

[omissis]

[omissis]

având ca obiect:

639 de euro plus dobândă și cheltuieli de judecată (despăgubire/drept de garanție)

I.

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, următoarele întrebări în vederea unei decizii preliminare:

1. Articolul 31 alineatul (2) coroborat cu articolul 31 alineatul (4) din Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal) trebuie interpretat în sensul că deteriorarea bagajelor înregistrate survenită la bordul aeronavei sau în cursul unei anumite perioade în care bagajele se aflau în grija transportatorului aerian trebuie reclamată transportatorului aerian, în cazul unei livrări cu întârziere, în orice caz, cel mai târziu în termen de șapte zile de la data la care bagajele au fost puse la dispoziția beneficiarului, în caz contrar orice acțiune împotriva transportatorului aerian fiind inadmisibilă, cu excepția cazului de fraudă din partea acestuia?
2. (În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:) **[OR 2]**

Articolul 31 alineatul (2) coroborat cu articolul 31 alineatul (4) din Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal) trebuie interpretat în sensul că deteriorarea bagajelor înregistrate survenită la bordul aeronavei sau în cursul unei anumite perioade în care bagajele se aflau în grija transportatorului aerian trebuie reclamată transportatorului aerian, în cazul livrării lor cu întârziere, cel târziu în termen de douăzeci și una de zile de la data la care bagajele au fost puse la dispoziția destinatarului, în caz contrar orice acțiune împotriva transportatorului aerian fiind inadmisibilă, cu excepția cazului de fraudă din partea acestuia?

II.

[omissis] [Suspendarea procedurii]

MOTIVARE

Situația de fapt relevantă și obiectul acțiunii principale

La 24 iunie 2018, reclamanta s-a îmbarcat pe zborul AF 1139 cu plecare din Viena și cu destinația Paris, rezervat la pârâtă și efectuat de aceasta în calitate de operator de transport aerian. Bagajul predat de reclamantă la Viena, la biroul de înregistrări (check in) al pârâtei, cu ocazia acestui zbor, o valiză neagră, i-a fost returnat acesteia cu întârziere, abia la 3 iulie 2018, după întoarcerea sa la Viena.

Valiza însăși, precum și o periută de dinți electrică care se găsea în aceasta, au fost deteriorate în mod iremediabil în perioada în care se aflau în grija pârâtei. Reclamanta a solicitat, pentru prima dată, pârâtei daunele produse valizei și periutei de dinți electrice prin scrisoarea din 20 iulie 2018.

Prin prezenta acțiune, reclamanta a solicitat plata sumei de 639 de euro majorată cu dobânzi și cheltuieli de judecată ca urmare a daunelor produse valizei și periutei de dinți electrice. Aceasta a susținut, în esență, că valiza și periută de dinți electrică îi fuseseră livrate grav deteriorate. Aceasta ar fi realizat fotografiile ale deteriorărilor și ar fi invocat drepturile prevăzute la articolul 31 din Convenția de la Montreal în termen de 21 de zile de la livrarea cu întârziere a bagajelor.

Pârâta a contestat cererea și a solicitat respingerea acțiunii și plata cheltuielilor de judecată. Aceasta a susținut, în esență, că recurenta nu invocă un prejudiciu rezultat din livrarea cu întârziere [OR 3] a bagajelor, ci exclusiv ca urmare a deteriorării bagajelor. Într-un asemenea caz ar trebui, potrivit articolului 31 alineatul (2) prima teză din Convenția de la Montreal, să se adreseze transportatorului aerian o reclamație, în orice caz, cel mai târziu în termen de șapte zile de la primire. În lipsa unei reclamații în acest termen, orice acțiuni contra transportatorului sunt inadmisibile, potrivit articolului 31 alineatul (4) din Convenția de la Montreal. Reclamanta ar fi trebuit, așadar, să depună o reclamație argumentată până cel târziu la data de 10 iulie 2018, ceea ce însă nu s-ar fi întâmplat.

Dreptul Uniunii aplicabil și dispozițiile relevante din dreptul Uniunii

Atât Franța, cât și Austria au ratificat Convenția de la Montreal [Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, JO 2001, L 194, p. 39, Ediție specială, 7/vol. 8, p. 113, denumită în continuare „CM”] la 28 iunie 2004. Comunitatea Europeană, în calitate de organizație economică regională, a depus documentul de ratificare, împreună cu statele membre ale Uniunii Europene, la 29 aprilie 2004, astfel încât convenția menționată a intrat în vigoare, pentru Uniunea Europeană, la aceeași dată, 28 iunie 2004 [omissis]. În consecință, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este chemată să interpreteze Convenția de la Montreal. Ca urmare a cererilor de decizie preliminară adresate de către instanțele naționale, Curtea de Justiție interpretează în mod constant Convenția de la Montreal (cauzele C-344/04 IATA și ELFAA; C-63/09 Walz; C-6/14 Wucher Helicopter și Euro-Aviation Versicherung; C-240/14 Prüller-Frey).

Convenția de la Montreal cuprinde, printre altele, următoarele dispoziții:

- Articolul 17 alineatul (2): „Transportatorul este răspunzător pentru dauna survenită în caz de distrugere, pierdere sau deteriorare a bagajului înregistrat, cu condiția ca faptul care a provocat distrugerea, pierderea sau avarierea să se fi produs la bordul aeronavei sau în cursul oricărei perioade în care transportatorul avea în grijă bagajul înregistrat. Totuși, transportatorul nu este răspunzător dacă și în

măsura în care dauna a survenit datorită unui defect al bagajului, calității sau viciului acestuia. În cazul bagajelor neînregistrate, în special al obiectelor personale, transportatorul este răspunzător dacă dauna rezultă din vina sa sau a prepușilor sau mandatarilor săi.”

- Articolul 19: „Transportatorul este răspunzător de prejudiciul rezultat dintr-o întârziere în transportul aerian de pasageri, de bagaje sau de mărfuri. Cu toate acestea, transportatorul respectiv nu este răspunzător de prejudiciul cauzat de o întârziere dacă dovedește că el, prepușii și mandatarii săi au luat toate măsurile care puteau să se impună în mod rezonabil pentru a evita prejudiciul sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri.”
- Articolul 31 alineatul (2): „În caz de deteriorare, destinatarul trebuie să adreseze transportatorului o reclamație imediat după descoperirea deteriorării și cel mai târziu în termen de șapte zile pentru bagajele înregistrate și de paisprezece zile pentru mărfuri de la data recepției lor. În caz [OR 4] de întârziere, reclamația trebuie să fie făcută cel târziu în termen de douăzeci și una de zile de la data la care bagajul sau mărfurile au fost puse la dispoziția sa.”
- Articolul 31 alineatul (4): „În lipsa unei reclamații în termenele prevăzute, orice acțiuni contra transportatorului sunt inadmisibile, cu excepția cazului de fraudă din partea acestuia.”

Aprecierile instanțelor implicate până în prezent și pozițiile părților

Reclamanta susține poziția conform căreia, din a doua teză a alineatului (2) al articolului 31 din CM, trebuie să se deducă faptul că, în cazul livrării cu întârziere a bagajelor, reclamația trebuie să fie adresată în termen de 21 de zile, indiferent de natura daunei. În schimb, pârâta apreciază că, în caz de deteriorare a bagajelor, destinatarul trebuie, în orice caz, să declare prejudiciul în termen de șapte zile. Aceasta stabilește o paralelă între cele două termene de depunere a reclamației prevăzute la articolul 31 alineatul (2) din CM și temeiul dreptului prevăzut la articolele 17 și 18 din CM, referitor la prejudiciile cauzate bunurilor și bagajelor, pe de o parte, și temeiul dreptului prevăzut la articolul 19 din CM, referitor la prejudiciile cauzate de întârziere, pe de altă parte. Ea deduce de aici că această dispoziție trebuie interpretată în sensul că prejudiciul material trebuie invocat în termen de șapte zile, potrivit primei teze din această dispoziție, iar prejudiciul generat de întârziere, în termen de douăzeci și una de zile, potrivit celei de a doua teze din aceeași dispoziție.

În cadrul procedurii derulate în primă instanță, instanța de trimitere, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, a aderat în esență la poziția pârâtei și a respins cererea formulată. Aceasta a arătat că scopul obligației de depunere a reclamației ar fi acela de a-l înștiința pe transportatorul aerian, într-o perioadă rezonabilă, cu privire la faptul că sunt invocate drepturi împotriva sa. În plus, în cazul daunelor

produse bagajelor, începând cu momentul predării lor, transportatorul aerian nu ar mai avea posibilitatea să stabilească dacă o daună invocată ulterior se produsese în mod efectiv înainte de livrare. Întrucât daunele produse bagajelor ar fi, în general, identificabile imediat de către destinatar de la primirea acestora, pentru formularea reclamației prin care se solicită despăgubiri ca urmare a deteriorării bagajelor a putut fi stabilit un termen scurt, de șapte zile. În cazul în care un bagaj livrat cu întârziere prezintă deteriorări, începând cu momentul livrării, destinatarul ar dispune de aceleași posibilități de verificare precum în cazul unei livrări efectuate la timp. Dacă și într-un astfel de caz, în care nu prejudiciul rezultat din întârziere întemeiază dreptul de a beneficia de termenul mai lung, de 21 de zile, aceasta ar conduce la o diferențiere nejustificată. Prin urmare, a doua teză a alineatului (2) al articolului 31 din CM ar trebui interpretată în sensul că se referă doar la prejudiciile cauzate de întârziere. Potrivit finalității sale, articolul 31 alineatul (2) din CM ar viza cauze diferite ale prejudiciilor și ar prevedea pentru acestea termene [OR. 5] de formulare a reclamației diferite. Pe de o parte, ea prevede un termen mai scurt – pentru motivele menționate anterior – pentru daunele care rezultă din deteriorarea bagajelor, iar pe de altă parte, un termen mai lung pentru prejudiciile cauzate de întârziere.

Reclamanta a declarat apel împotriva acestei hotărâri. Landesgericht Korneuburg (Tribunalul Regional din Korneuburg, Austria) a anulat hotărârea atacată și a trimis cauza la instanța de prim grad de jurisdicție, pentru ca aceasta să se pronunțe din nou după completarea procedurii. Ea a arătat, în această privință, că articolul 31 alineatul (2) din CM nu face distincție între prejudiciile cauzate prin deteriorare și prejudiciile cauzate ca urmare a întârzierii, ci prevede termene diferite pentru prejudiciile produse bagajelor înregistrate și cele produse mărfurilor. În definitiv, această dispoziție ar prevedea că, în caz de întârziere, termenul este de 21 de zile. Din modul său de redactare, nu ar rezulta diferențierea efectuată de intimată cu privire la temeiurile de drept. Nici o apreciere pe baza obiectului și finalității notificării prejudiciului nu ar oferi claritate cu privire la o anumită interpretare în particular. Scopul notificării prejudiciului ar fi acela de a permite, într-un termen rezonabil, operatorului de transport aerian să știe dacă împotriva sa sunt formulate acțiuni în justiție în temeiul Convenției de la Montreal, pentru a putea să ia, în timp util, măsuri de asigurare a probelor. Obligația de depunere a unei reclamații ar avea, așadar, funcția de clarificare [omissis]. Aceasta ar urmări să permită transportatorului aerian să asigure în timp util probele corespunzătoare [omissis]. În cazul în care transportatorul aerian ar avea cunoștință de deteriorare sau de întârziere, obligația depunerii unei reclamații ar dispărea, întrucât scopul notificării prejudiciului ar fi acela de a informa transportatorul aerian în cel mai scurt timp posibil cu privire la prejudiciu și de a-i da posibilitatea să inițieze acțiuni în constatarea prejudiciului, așadar depunerea unei reclamații în cazul în care transportatorul aerian ar avea cunoștință de obiectul acesteia ar echivala cu o simplă formalitate. Situația transportatorului aerian ar fi diferită în caz de deteriorare a bagajelor, pe de o parte, și de livrare tardivă a acestuia, pe de altă parte: în cazul unei livrări efectuate la timp, dar fără a avea cunoștință despre deteriorare, transportatorul aerian ar considera că a executat contractul de transport fără nereguli. În caz de deteriorare, ar avea un

interes comprehensibil să fie informat rapid cu privire la executarea deficitară, numai astfel putând fi în măsură să asigure probe corespunzătoare. În schimb, dacă livrarea a avut loc deja cu întârziere, acesta ar trebui să se aștepte să fie acționat în justiție numai pentru acest motiv, ca urmare a prejudiciilor cauzate de întârziere. Tocmai pentru acest motiv va trebui, în continuare, să ia măsuri pentru asigurarea probelor corespunzătoare. De asemenea, ar fi ușor de înțeles că, în cazul unei livrări cu întârziere, probabilitatea deteriorărilor este mai ridicată. Și pentru acest motiv, ar fi în interesul transportatorului aerian să asigure probe. Cerințele impuse destinatarului, de a aduce la cunoștința [OR 6] transportatorului aerian – prin efectuarea foarte rapidă a unei verificări a bunurilor livrate și prin notificarea la fel de rapidă a prejudiciului –, că ar putea fi expus unor cereri de despăgubire, nu ar fi îndeplinite în cazul încălcării anterioare a contractului de transport aerian în aceeași măsură precum în cazul executării la termen a contractului de transport aerian. Prin urmare, există multe elemente care pledează în favoarea depunerii reclamației în termen de 21 de zile, inclusiv în cazul deteriorării bagajelor. Potrivit instanței de apel, nu se poate identifica în mod necesar rațiunea pentru care ar trebui să se recunoască operatorului de transport aerian interesul ca, într-un caz de întârziere precum cel din speță, să i se aducă la cunoștință prejudiciul cauzat de întârziere abia într-un termen de 21 de zile, dar deteriorarea bagajelor într-un termen de numai 7 de zile. Pe de altă parte, argumentul întemeiat pe egalitatea de tratament între pasageri ar pleda în favoarea stabilirii – în ceea ce privește prejudiciul cauzat de întârziere – în mod uniform a unui termen de adresare a reclamației pentru toți pasagerii, întrucât, din punctul de vedere al pasagerilor, nu ar exista niciun motiv să se acorde unui pasager, în cazul livrării cu întârziere, un termen de adresare a reclamației mult mai lung în ceea ce privește prejudiciul cauzat de deteriorare.

Observații finale

Rezultatul procedurii în cauză depinde de interpretarea articolul 31 alineatele (2) și (4) din CM. Din situația de fapt reiese că reclamația reclamantei a fost depusă în afara termenului de șapte zile, însă în termenul de 21 de zile. Dacă, într-o situație precum cea din speță, termenul de șapte zile ar fi aplicabil, acest lucru ar avea ca efect, potrivit articolului 31 alineatul (4), inadmisibilitatea acțiunii formulate împotriva părâtei și, prin urmare, respingerea acestei acțiuni.

[omissis] [Admisibilitatea trimiterii preliminare]

[omissis] [Suspendarea procedurii]

Bezirksgericht Schwechat (Tribunalul Districtual din Schwechat, Austria),

[omissis]

Schwechat, 13 februarie 2020

[omissis]

[omissis]